

А.О. Козловський, М.М. Ієвлев, В.О. Крижановський

ДОСЛІДЖЕННЯ У КИЄВІ ПО вул. ЛУК'ЯНІВСЬКІЙ, 19

Results of the excavations at Shchekavytsya Mount in the historic part of Ancient Kyiv are presented. Husbandry structure and pit have been partly uncovered. Apparently they were a part of the Ancient Rus dwelling and husbandry complex the main part of which was ruined by construction activities. The objects are dated from the beginning of the 11th c. to the 12th c.

Дослідження по вул. Лук'янівській, 19 були здійснені Старокиївською експедицією впродовж квітня—травня 2009 р. Ділянка розкопу розташовувалася з північного боку гори Щекавиця, в зоні будівництва приватного житлового будинку на площі 110 м². Більша її частина була зруйнована будівельним котлованом 2003 р.

Дослідження були розпочаті із зачистки кількох плям у південній та східній стінах котлована, де фіксувалася чітка стратиграфія: зверху йшов потужний шар будівельного та побутового сміття завтовшки до 0,8 м, а під ним починався давньоруський культурний шар. Виявлено будівлю господарського призначення, велику господарську яму та ще п'ять невеличких, у заповненні яких трапилися незначна кількість фрагментів давньоруської кераміки.

Будівля 1 була розташована у південно-західному кутку пагорба, північна її частина була зрізана. Розміри дослідженої частини 4,2 × 3,3 м, глибина 1,3 м. У плані будівля прямокутної форми, орієнтована за сторонами світу. За конструкцією вона дуже схожа на споруду господарського призначення: долівка нерівна, в неї врізалися ями різної глибини та діаметра, яких налічується близько 15. Діаметр ям коливається від 0,18 до 1,50 м, глибина — від 0,10 до 0,85 м від долівки. Найвірогідніше, вони мали господарське призначення. По кутках будівлі фіксувалися стовпові ями, що вказує на стовпову її конструкцію.

У південно-східному кутку виявлено округлої форми розвал печини, можливо від вогнища. Поряд з ним знайдено 13 фрагментів вінець горщиків: сім манжетоподібних із загнутим краєм, п'ять валикоподібних (валик завернутий всередину) і один із заглибленням по верхньому краю та розписним орнаментом зовні. У заповненні будівлі виявлено невелику кількість кераміки XI—XII ст. Здебільшого це фрагменти стінок та вінець горщиків. Зокрема, знайдено фрагмент горщика з заглиблен-

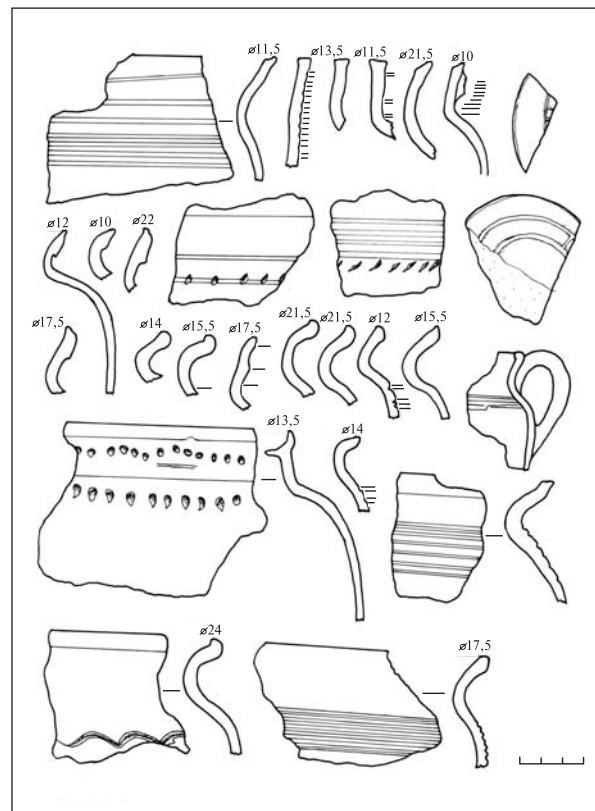

Рис. 1. Знахідки з будівлі 1

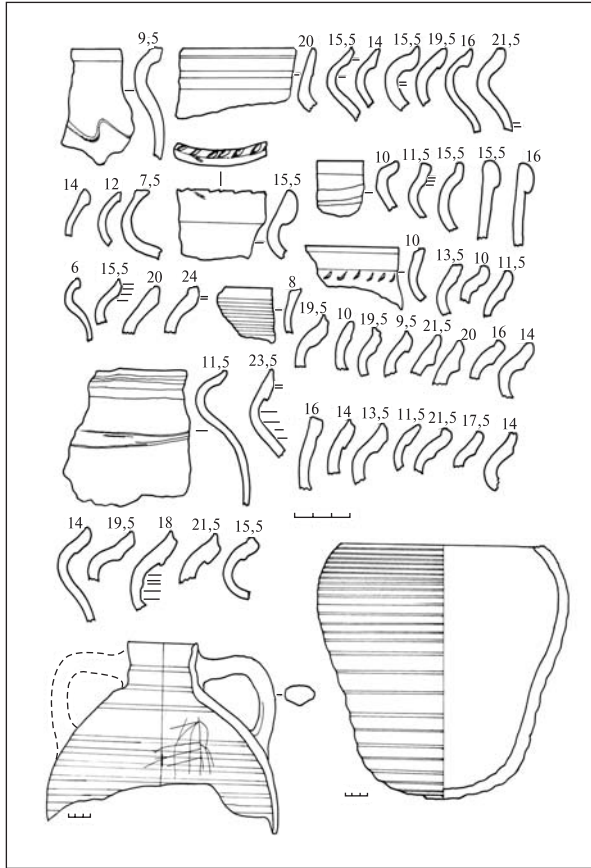

Рис. 2. Знадки з ями 1

ням по верхньому краю вінець та защипами зовні, два уламки з врізаним лінійним та нігтьовим орнаментом, вінце з ручкою, а також вісім

фрагментів валикоподібних та п'ять манжето-подібних вінець. Ще знайдено близько 15 стінок горщиків та кілька стінок амфор (рис. 1). Трапилося також декілька шматків печини та шість дрібних фрагментів пірофіліту.

Господарська *яма 1* була розташована на схід від будівлі 1, у південній частині пагорба. Вона округлої в плані форми та з невеликим підб'єм. Діаметр ями 1,9 м, глибина від рівня вершини пагорба 2,1 м. З північної сторони її підрізано будівельними роботами приблизно на 0,4 м. Заповнення ями було досить щільне. У вцілілій частині виявлено багато фрагментів кераміки. Кухонний посуд представлено горщиками кількох типів. Найбільше уламків походить від горщиків з відігнутими вінцями та манжетоподібним потовщенням зовні, значно менше — від горщиків з відігнутим краєм (рівним або погостреним), один мав насічки по верхньому краю. Частина горщиків на плічках була прикрашена врізаним лінійним або хвилястим орнаментами (рис. 2).

Тарний посуд представлено великими фрагментами амфор з рифленням та невеликими ручками нижче горла. На одній з амфор прокреслено графіті (рис. 2). За керамікою яму можна датувати кінцем X — першою половиною XI ст.

Можна зробити припущення, що вказані об'єкти входили до комплексу садиби, що існувала наприкінці X — першій половині XI ст.

